

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Pavlína Vrkočové v právní věci žalobce: **Ing. J. H.**, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o námitce podjatosti soudců správního úseku Krajského soudu v Ústí nad Labem, vznesené žalobcem ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 15 Af 26/2017,

t a k t o :

Soudci Krajského soudu v Ústí nad Labem JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., JUDr. Petr Černý, Ph.D., Mgr. Václav Trajer a Mgr. Ing. Martin Jakub Brus **n e j s o u v y l o u č e n í** z projednávání a rozhodnutí věci žalobce vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 15 Af 26/2017.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce v řízení o žalobě ve věci výše uvedené namítl podjatost všech soudců krajského soudu rozhodujících ve věci, s návrhem na jejich vyloučení z projednávání a rozhodování nejen této věci, a předložení věci jinému soudu z důvodu delegace nutné, protože jinak opět reálně hrozí, že budou pokračovat v „*dalším pokračování nezávislého, nestranného, odborného a spravedlivého rozhodování soudů*“.

[2] K námitce se vyjádřili všichni soudci správního úseku příslušného krajského soudu a žádný z nich přitom neshledal důvody zavádající pochybnosti o podjatosti.

[3] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že námitka podjatosti není důvodná.

[4] Garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce, patří mezi integrální součásti práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěžejně nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání;

rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

[5] Nejvyšší správní soud předesílá, že žalobce své námitky podjatosti vznáší mechanicky, obecně a sériově bez toho, aby je opřel o konkrétní skutečnosti týkající se projednávané věci a soudců povolaných v dané věci rozhodovat, a že je Nejvyšší správní soud již opakovaně jako nedůvodné posoudil, např. nedávno v usnesení č. j. Nao 124/2017 - 27 ze dne 28. 3. 2017 a v mnoha jiných. Stejně posoudil Nejvyšší správní soud i nyní předloženou námitku podjatosti.

[6] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[7] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.

[8] Reálné pochybnosti o podjatosti namítaných soudců tak s ohledem na výše uvedené může vyvolat pouze konkrétní tvrzení žalobce týkající se vztahu soudců k projednávané věci, jejím účastníkům či zástupcům. Pro úsudek o podjatosti soudce a nemožnosti rozhodnout v důsledku toho nestranně a nezávisle není dostačující toliko obecné či subjektivní přesvědčení žalobce. Žádná z žalobcem uvedených skutečností, resp. obecný nesouhlas žalobce s obsazením soudu, nepředstavuje legitimní důvod pro vyloučení soudce z rozhodování věci.

[9] Nejvyšší správní soud dospěl v posuzované věci k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro to, aby uvedení soudci byli vyloučeni z projednání a rozhodnutí shora uvedené věci. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

[10] V důsledku tohoto způsobu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu odpadá nutnost rozhodovat o delegaci nutné (§ 9 odst. 1 s. ř. s.). Je tomu tak proto, že v důsledku přednostního rozhodnutí o námitce podjatosti vznesené žalobcem a nevyločení uvedených soudců z projednávání a rozhodování předmětné věci nenastala situace, že by pro vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu nebylo možno sestavit senát (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2016, č. j. Nao 36/2016 - 31, ze dne 25. 2. 2015, č. j. Nao 48/2015 - 33 atp.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. dubna 2017

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu